

Posudek oponenta na diplomovou práci

Bc. Lucie Darániová: *Diskriminační analýza konceptů hédonické (subjective well being) a eudaimonické (psychological well-being) osobní pohody.*

Katedra psychologie FFUK, Praha 2019.

Předložená práce navazuje na postupně se rozšiřující oblast výzkumu konceptu osobní pohody. Vidím v tom také posilování sféry psychologie zdraví s celou škálou podob. Podporuje to ostatně celou psychologii jako disciplínu mající co podstatného říci k otázkám zdraví, aniž by se nutně nořila do problémů patologie, její diagnostiky a terapie.

Práce je klasicky členěná na část teoretickou a empirickou. Logicky je značná část první části věnovaná jemné definiční analýze subjektivní i psychologické osobní pohody (SWB, PWB). Autorka se opírá o řadu autorů současných (např. Blatného, Kebzu, Křivohlavého aj. – mimochodem mě mrzí, že právě několikrát citovanou práci Jaro Křivohlavého z r. 2013 autorka opomenula zařadit do seznamu použitých zdrojů), tak i těch starších (Allport, Maslow, Jung). Samozřejmě nelze nepřipomenout, že celé toto téma bylo diskutováno již v antice. Při četbě práce si tak čtenář může uvědomovat společné kořeny psychologie, sociologie, ale už i oné antické filozofie. A protože se autorka ve svém projektu chystá na porovnání SWB a PWB, připravuje si celou množinu psychologických proměnných, u kterých předpokládá, že by mohly pomoci hledat pevný můstek. A tak jsou v práci podrobně diskutované copingové strategie, vybrané osobnostní rysy, hodnotové orientace atp. Vše je také procházené na pozadí množství studií z celého světa. Už tato první, teoretická část je informačně precizní a přínosná, že by stálo za úvahu publikovat ji jako přehledovou studii.

Empirická část se opírá o rozsáhlý vzorek subjektů (přes dva tisíce!) z Masarykovy univerzity. Základní otázkou je konceptuální svébytnost či podobnost SWB a PWB za pomoci objasňování vztahů k jiným (v teoretické části uvedeným) psychologickým proměnným. Zpracování se mně jeví jako přiměřené. Řadu otázek autorka klarifikuje v rozsáhlé Diskusi. Téměř podle očekávání se vynořuje uvažování o nacházené dílčí svébytnosti SWB a PWB a současně ovšem jejich nezpochybnitelné provázanost. Metodologicky lze ihned asociovat, že u takto základních a širokých konceptů záleží na skládání klíčových proměnných, výběru metod jejich měření apod. Nicméně autorčina obhajoba získaných výsledků je srozumitelná a na pečlivé analýze dat vystavěná.

Při procházení Diskusí a Podněty pro další výzkum si formuluji (téměř provokativní) otázku, jestli by bylo záhodno (vhodné, žádoucí) zamýšlet se nad možnými intervencemi ovlivňování rozvoje WB a jakým směrem. Bylo by to ve směru PSW? Má taková otázka vůbec smysl v současném bádání?

Závěr: Předložená práce splňuje všechny požadavky na práci diplomovou a já ji doporučuji k obhajobě. Současně navrhuji hodnocení **výborně**.

Praha 31.7. 2019

Jiří Šípek